

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

МАТЕРІАЛИ

96 – ї

**підсумкової наукової конференції
професорсько-викладацького персоналу
БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

16, 18, 23 лютого 2015 року

Чернівці – 2015

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 96 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу Буковинського державного медичного університету (Чернівці, 16, 18, 23 лютого 2015 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2015. – 352 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 96 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу Буковинського державного медичного університету (Чернівці, 16, 18, 23 лютого 2015 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція – професор, д.мед.н. Бойчук Т.М., професор, д.мед.н. Іващук О.І., доцент, к.мед.н. Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

доктор медичних наук, професор Кравченко О.В.

доктор медичних наук, професор Давиденко І.С.

доктор медичних наук, професор Дейнека С.Є.

доктор медичних наук, професор Денисенко О.І.

доктор медичних наук, професор Заморський І.І.

доктор медичних наук, професор Колоскова О.К.

доктор медичних наук, професор Коновчук В.М.

чл.-кор. АПН України, доктор медичних наук, професор Пішак В.П.

доктор медичних наук, професор Гринчук Ф.В.

доктор медичних наук, професор Слободян О.М.

доктор медичних наук, професор Тащук В.К.

доктор медичних наук, професор Ткачук С.С.

доктор медичних наук, професор Тодоріко Л.Д.

ISBN 978-966-697-588-4

© Буковинський державний медичний
університет, 2015

недостатність (ГНН), тваринам III-VI груп протягом трьох днів до моделювання гострої ниркової недостатності (ГНН) вводили органоспецифічні пептиди: пептидний комплекс нирок (ПКН) – 300 мкг/кг, трипептид EDL (3 мкг/кг), трипептид AED (3 мкг/кг) та тетрапептид AEDG (7 мкг/кг), відповідно. Ішемію моделювали із дотриманням умов асептики під загальною анестезією (етамінал-натрій, 40 мг/кг): виконували серединну лапаротомію, виділяли кожну нирку, накладаючи на ниркову ніжку затискач з метою перетискання артерії, вени та сечоводу терміном на 60 хв з наступною герметизацією черевної порожнини [Штриголь, 2009]. Після видалення затискача черевну порожнину пошарово ушивали з наступною 24-годинною реперфузією та оцінкою функціонального стану нирок за умов індукованого діурезу. Функціональний стан нирок шурів оцінювали за показниками діурезу, концентрації креатиніну в плазмі крові, ШКФ, екскреції білка з сечею, реабсорбції та екскреції іонів натрію з сечею.

Ішемія нирок з наступною реперфузією призвели до розвитку олігуричної стадії ГНН, що проявлялося зниженням діурезу на 48,8%, зростанням на 42,6% концентрації креатиніну в плазмі крові на фоні зниження його кліренсу вдвічі, що призвело до падіння на 50% ШКФ відносно групи псевдооперованих тварин. Ушкодження як клубочків, так і каналців призвело до вираженої протеїнурії – екскреції білка зросла на 64%. Розвиток тубулярного некрозу підтверджувався зростанням показника фракційної екскреції натрію до 2,16%, що зумовлено відповідним послабленням реабсорбції іону на 1,9% (табл.). Курсове протягом 3 днів введення пептидів призвело до зменшення вираженості ішемічного пошкодження, що проявлялось у зростанні діурезу в 1,6 рази при застосуванні ПКН, в 1,9 рази при введенні EDL, 1,3 рази при введенні AED, та 1,8 рази – в групі тварин, яким вводили AEDG. Короткі пептиди знижували концентрацію креатиніну в плазмі у 1,5 рази, 1,3 рази та 1,4 рази відповідно у IV-VI групах, що корелювало з достовірним зростанням ШКФ в середньому на 41,3%. На захисний вплив досліджуваних пептидів вказує зменшення екскреції білка порівняно з групою нелікованих тварин під впливом ПКН у 2 рази, EDL – у 2,4 рази, AED – у 1,7 рази та AEDG – у 1,6 рази.

Таблиця

Вплив органоспецифічних пептидів на функціональний стан нирок шурів за умов розвитку ішемічно-реперфузійної ГНН, M±SD

Показник	Контроль	ГНН	ГНН+ПКН	ГНН+EDL	ГНН+AED	ГНН+AEDG
Діурез, мл	4,12±0,10	2,11±0,14 $p_1 \leq 0,01$	3,33±0,21 $p_2 \leq 0,01$	3,97±0,34 $p_2 \leq 0,01$	2,84±0,010 $p_2 \leq 0,01$	3,85±0,11 $p_2 \leq 0,01$
Концентрація креатиніну в плазмі, мкмоль/л	59,17±4,93	103,17±9,6 $p_1 \leq 0,01$	80,91±11,8	66,75±14,8 $p_2 \leq 0,05$	80,41±8,8 $p_2 \leq 0,05$	76,36±5,6 $p_2 \leq 0,05$
ШКФ, мкл/хв	412,5±41,8	203,9±19,1 $p_1 \leq 0,01$	353,3±41,7 $p_2 \leq 0,01$	482,9±89,3 $p_2 \leq 0,01$	310,1±44,0 $p_2 \leq 0,05$	296,5±20,7 $p_2 \leq 0,01$
Екскреція білка, мг/2 год	0,023±0,01	0,064±0,01 $p_1 \leq 0,01$	0,031±0,01 $p_2 \leq 0,01$	0,027±0,01 $p_2 \leq 0,01$	0,038±0,01 $p_2 \leq 0,05$	0,040±0,005 $p_2 \leq 0,05$
Фракційна екскреція Na ⁺ , %	0,40±0,06	2,16±1,26 $p_1 \leq 0,01$	0,66±0,11 $p_2 \leq 0,01$	0,55±0,23 $p_2 \leq 0,01$	1,17±0,23	0,95±0,13 $p_2 \leq 0,01$
Реабсорбція Na ⁺ , %	98,83±0,22	96,3±0,41 $p_1 \leq 0,01$	97,63±0,30	97,88±0,39 $p_2 \leq 0,01$	96,64±0,34	96,82±0,45

Примітка: p_1 – показник достовірності різниці з групою контролю; p_2 – показник достовірності різниці з групою ГНН.

При застосуванні ПКН показник фракційної екскреції натрію становив 0,66%, тетрапептиду AEDG – 0,95%, що супроводжувалось тенденцією до посилення реабсорбції іону. Введення EDL достовірно збільшувало на 1,6% реабсорбцію іонів натрію, при цьому фракційна екскреція іону становила 0,55%, що відповідає показнику норми.

Отже, профілактичне застосування органоспецифічних пептидів зменшує ступінь ушкодження нефронів при розвитку ішемічно-реперфузійної ГНН, що проявляється покращенням функціонального стану нирок. Найбільш ефективним було введення трипептиду EDL, який достовірно нормалізував всі вивчені показники.

СЕКЦІЯ 17

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІЛОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ НАУК

Анїстратенко А. В.

РІЗНОВИДИ МЕТАЖАНРУ АЛЬТЕРНАТИВНА ІСТОРІЯ

Кафедра суспільних наук та українознавства

Буковинський державний медичний університет

Альтернативна історія (АІ) – історико-культурний напрям студій з історіографії, культурології, генології, феноменології, які за основу дослідження приймають багатовимірність історичного часу. В дискурсі літератури термін має вужче значення метажанру. В українській літературі АІ представлена насамперед прозовою творчістю Василя Кожелянка. Окремі жанрові маркування АІ містять також твори Юрія Щербака, Олесандра Ірванця, Сергія Жадана, Юрія Андруховича, Ярослава Яновського та ін.

Як жанр художньої літератури АІ бере початок у творчості видатного американського письменника М. Твена. З генологічного боку, можна стверджувати виникнення жанру АІ на межі фантастики й історичного роману. На етапі сьогодення функціонування, вже як метажанру, вона має три принципових положення: до точки дивергенції описана історія (history) повністю відповідає зафіксованій світовій чи національній історії,

інакше кажучи, альтернативна історія не може базуватися на криптоісторії, гіпотезах, вигадках, в творі повинні фігурувати й діяти реальні історичні постаті; альтернативна історія – це історія людства, тому в творі цього жанру дійовими персонажами не можуть виступати анімалістичні образи чи представники позаземних цивілізацій; якщо у творі використовується художній прийом з паралельним світом, віртуальною реальністю, то цей світ повинен бути ідентичним до реального, цивілізаційного простору до точки дивергенції та істотно відрізнятися після неї.

Полікультурність, полісемантичність як знакові чинники у розвитку культури й, зокрема, літератури Європи приводять генологічно американський жанр на терени європейського письменства. Найбільшого поширення й читачького інтересу жанр АІ здобуває в німецькій, австрійській, польській, шведській, фінській, голландській літературах, згодом, у трансформованому вигляді потрапляє до культурного дискурсу слов'янських держав. Так, у полі історично-соціального сучасного роману (кін. ХХ – поч. ХХІ ст.) починається формування АІ в Україні. «Молодий» для української літератури жанр в літературах європейських має розгалужену систему різновидів (піджанрів). В нашій літературі ці піджанри функціонують як типологічні одиниці автономно, і їх можна умовно поділити на такі типи: роман політична утопія (political fiction), криптоісторія, псевдоальтернативна історія, метаісторія, твори інших жанрових домінант з елементом альтернативної історії, альтернативна фантастика (історичне фентезі), альтернативна історіографія (alternativ historik).

Псевдоальтернативна історія (псевдоісторія) – різновид альтернативної історії, де розгалуження виникли внаслідок діяльності або впливу т. зв. „прогресорів” (данеліани з „Що було б, якби...” П. Андерсона (Poul William Anderson „Delendaest”), герой повісті Л. С. де Кампа „Хай не зійде темрява” (Lyon Sprague de Camp „Lest the Darkness Fall”), „Андріївське братство” В. Звягінцева та ін.), або будь-яких „перенесених” артефактів, споруд, груп людей та навіть цілих заселених регіонів за майбутнього часу. Твори псевдоісторії можна назвати *історизованою фантастикою*. Тобто на жанрову матрицю історичного роману автор накладає фантастичний твір (наприклад, „ЛжеNostradamus” В. Кожелянка, Р.С. Кац „Історія радянської фантастики”). Тут можуть фігурувати певні дати (навіть фантастичні: „32 жовтня 1991”), події, люди, але відігравати невластиві їм ролі.

Роман політична утопія або political fiction реалізує жанрову матрицю історико-соціальної прози й стильове обрамлення іронічного роману. Для поєднання доволі різнопланових компонентів автори використовують метод і схему утопії або антиутопії. Акцент таких творів з соціальної історії (життя людей в ту чи ту епоху) переноситься на перипетії державотворчості. Зазвичай у них ідеться про політичну реалізацію існуючих держав за участю реальних історичних постатей зі зміненим фактичним елементом (В. Кожелянко „Тероріум”, Б. Лавренев „Крах Республіки Італії”).

Криптоісторія – різновид, цілком похідний від альтернативної історії. Цей різновид дозволяє більшу свободу авторської фантазії, наприклад залучення двох і більше точок дивергенції. Тоді другий пункт розгалуження будуватиметься на ірреальній історії, що відіграє роль реальної. Жанрові маркери й фабульні схеми переважно ідентичні альтернативній історії, проте мета реконструкції історії втрачається, а їй на зміну приходять інші: реставрація національно-ментального плану народу (В. Кожелянко „Ефіопська Січ”), гуманізація суспільства (К. Буличов „Заповідник для академіків”), психологізація та/чи логіко-конструктивізація історичного плину (Г. Гаррісон „Захід Едему”, „Зима в Едем”, „Повернення в Едем”) тощо.

Метаісторичний твір – це альтернативна історія з кількома альтернативами, що реалізуються в одному тексті. Класичний приклад – сценарій фільму „Біжи, Лоло, біжи” Т. Тиквера (Tom Tykwer „Lola rennt”) (1998). В українській прозі (не кажучи про кінематограф) аналогів немає.

Альтернативна фантастика (історичне фентезі) утворюється накладанням жанру альтернативної історії на твір у жанрі фентезі. Яскраві приклади: „Тор зустрічає Капітана Америку” Д. Бріна. До цього жанру в частковому вияві, такому як „N жанр + елемент АІ” можна віднести деякі твори пригодницького характеру, в яких тлом дії виступають певні історичні періоди (якщо вони достатньо ясно описані автором, або на них дається конкретна вказівка), а характери героїв, психологічний чи логічний причинно-наслідковий зв'язок вчинків персонажів притаманні певному реальному історичному періоду. В цьому ключі, з певним узагальненням, можемо говорити про роман „Третє поле” В. Кожелянка.

Внаслідок тенденції до розмивання жанрових меж постмодерної та неомодерної прози, виникає внутрішнє зіставлення та взаємоперетікання різновидів АІ всередині метажанру.

Антофійчук І.Я.

СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА В АФРИКАНСЬКОМУ ТА АРАБСЬКОМУ МЕДІАПРОСТОРІ

Кафедра суспільних наук та українознавства

Буковинський державний медичний університет

Невід'ємною програмою державної стратегії розвинених країн є інтенсивна іміджева політика, що пращє на якомога розширенішу схему трансляції та репрезентації своєї культури. Тобто, кожна більш-менш європейована країна мусить вести активний спосіб життя у руслі обміну інформацією, культурами, на скільки це можливо, з використанням сучасних методів спілкування. Саме тому ми хочемо представити одну із локальних репрезентант української культури у донедавна досить заблокованому для України африканському та арабському медіапросторі, що проводить, зокрема, Буковинський державний медичний університет. Однією з форм інтеграції українського мистецтва в світовий культурний простір став розвиток навчально-методичних